Lietas Nr. C30390213
Lietas arhīva Nr. C-1327-14/18

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 24.februārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese A.Feldmane

ar sekretāri S.Jansoni,

piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. B/,

2014. gada 10.februārī izskatījusi atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par parāda piedziņu, un

konstatēja:

2013. gada 11. janvārī /pers. C/ ar prasības precizējumiem 2014. gada 10. februārī (turpmāk – prasītājs) vērsies tiesā ar prasību par parāda piedziņu pret /pers. D/(turpmāk – atbildētājs).

Prasībā norādīts, ka 2011. gada 27. septembrī /adrese/ /pers. D/, personas kods /personas kods/, izdeva vekseli /pers. C/, ar kuru atbildētājs apņēmās atdot Vekselī norādīto summu LVL 13 000 līdz 2011. gada 30. novembrim.

Valsts nodeva LVL 26,00 par vekseli samaksāta atbilstoši Vekseļu likuma 75. panta otrajai daļai, zīmogs uz vekseli uzspriests, līdz ar ko uzskatāms, ka vekselis atbilst Vekseļu likuma 75. panta otras daļas prasībām.

2012. gada 21. martā prasītājs atbildētajam uz elektronisko adresi (/elektroniskā adrese/) nosūtīja pretenziju par parāda atmaksu, izskaidrojot, ka prasītājs būs spiests celt prasību tiesā pret atbildētāju, ja atbildētājs neveiks parāda atmaksu līdz 2012. gada 5. aprīlim. Minētā pretenzija 2012. gada 22. martā nosūtīta arī uz atbildētāja dzīves vietu. Atbildētājs parādu nav atmaksājis. 2012. gada 25. aprīlī sūtījums atgriezts atpakaļ, jo adresāts to nav pieprasījis pastā.

Atbilstoši Vekseļa likuma 48. panta prasītājs tiesīgs prasīt no atbildētāja arī sešus procentus, skaitot no maksāšanas termiņa, visus izdevumus un atlīdzību 1/3 % apmērā no tratas summas.

Parāds sastāda: LVL 13000 pamatparāds; Kavējuma periods uz 10.02.2014. 803 dienas, kavējuma procenti LVL 1716 atlīdzība LVL 43,33, kopā LVL 14 759,33, kas atbilst EUR 21 000,63.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja prasītāja labā kopējo parāda summu EUR 21 000,63, kas sastāv no pamatparāda EUR 18 497,33, kavējuma procentiem EUR 2441,65 un atlīdzības EUR 61,65.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., Vekseļu likuma 48., 75 un 77. pantu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus Civilprocesa likuma 148. panta kārtībā nav iesniedzis.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis uzturēja prasību pilnā apmērā uz tajā norādītajiem pamatiem un lūdza to apmierināt.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta nosacījumiem nosūtot pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīves vietu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktam, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Sūtījums atgriezts tiesai ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks pastā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 56^{1}. panta otrajai daļa minētais apstāklis neietekmē paziņošanas faktu.

Ņemot vērā to, ka atbildētājam par tiesas sēdi paziņots, uz tiesas sēdi neieradās, kā arī nepaziņoja par neierašanās iemesliem, un nelūdza atlikt lietas izskatīšanu vai izskatīt lietu viņa prombūtnē, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem tiesa uzskata par pamatotu iespējamību izskatīt lietu tiesas sēdē bez atbildētāja klātbūtnes, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 209. vai 210.pantu nepastāv pamats lietas izskatīšanas atlikšanai.

Uzklausījusi prasītāja pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, tiesa celto prasību atzīst par nepamatotu un noraidāmu sekojošu apsvērumu dēļ.

Lietā nodibināts, ka 2011. gada 27. septembrī trasants /pers. D/ izrakstījis Pārvedu vekseli (tratu) par summu LVL 13 000 apmērā, ar nosacījumu, ka vekselis jāapmaksā 2011. gada 30. novembrī /pers. D/ (trasāts), maksājuma saņēmējam /pers. C/.(l.l.7).

Atbilstoši Civillikuma 3. pantam katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Līdz ar ko šeit un turpmāk tiesa vadās no Vekseļu likuma redakcijas, kas bija spēkā uz Tratas izrakstīšanas dienu.

Izvērtējusi vekseļa formu un tekstu, tiesa secina, ka vekselis atbilst Vekseļu likuma 1. panta nosacījumiem, līdz ar ko atzīstama par pārvedu vekseli (Tratu) un prasības pamatotība izvērtējama, pamatojoties uz Vekseļu likuma normām.

Atbilstoši Vekseļu likuma 33. pantam Tratu var izrakstīt ar maksāšanas termiņu: pie uzrādīšanas; noteiktā laikā pēc uzrādīšanas; noteiktā laikā pēc izrakstīšanas; noteiktā dienā.

No Tratas teksta izriet, ka pārvedu vekselis izrakstīts ar maksāšanas termiņu noteiktā dienā t.i. 2011. gada 30. novembrī.

Atbilstoši Vekseļu likuma 38. pantam Tratu, kas maksājama noteiktā dienā(..) tratas turētājs uzrāda maksātājam samaksai maksāšanās termiņa iestāšanās dienā vai vienā no divām maksāšanas termiņām sekojošām Latvijā noteiktajām darbadienām. Atbilstoši minētā panta otrajai daļai tratas turētājam ir tiesības tratu uzrādīt notāram, ja iestājies tratas uzrādīšanas termiņš un tratas maksātāja atrašanās vieta nav zināma.

Vekseļu likuma 9. pants noteic, ka trasants atbild par tratas pieņemšanu un samaksu.

Konkrētajā gadījumā no Tratas teksta redzams, ka gan Trasants gan maksātājs (Trasāts) ir viena un tā pati persona - atbildētājs izskatāmajā lietā, līdz ar ko secināms, ka atbildētājs Tratu izrakstījis uz sevi.

Lietā nav gūts apstiprinājums faktam, ka prasītājs izpildījis savu pienākumu uzrādīt tratu atbildētājam.

Vekseļu likuma 44. panta pirmā daļa noteic, ka atteikšanās no tratas pieņemšanas vai samaksas jākonstatē ar publisku aktu (protestu nepieņemšanas vai nesamaksas dēļ.) Atbilstoši minētā panta ceturtajai daļai protests nesamaksas dēļ tratai, kas maksājama noteiktā dienā (..) jāizdara vienā no divām maksāšanas termiņam sekojošām Latvijā noteiktajām darba dienām.

Lietā nav gūti pierādījumi, ka Trata ir noprotestēta vispār, kā arī nav gūti pierādījumi tam apstāklim, ka tratas turētājs atbrīvots no pienākuma protestēt Tratu, saskaņā ar Vekseļa likuma 46. panta nosacījumiem. Savukārt atbilstoši Vekseļu likuma 53. panta pirmās daļas 2.pkt. pēc tā laika notecēšanas, kas noteikts protesta izdarīšanai tratas nepieņemšanas vai nesamaksas dēļ tratas turētājs zaudē savas tiesības pret (..) trasantu un pārējām tratas atbildīgajām amatpersonām.

Ievērojot augstāk norādīto tiesa secina, ka prasītājs neizmantojot likumā noteikto tiesību savlaicīgi noprotestēt tratu tā nesamaksas dēļ, ir zaudējis savas prasījuma tiesības pret atbildētāju par naudas summas samaksu pret vekseli.

Saskaņā ar Vekseļu likuma 1.panta pirmo daļu trata (pārvedu vekselis) ir vērtspapīrs, kuru izdod trasants un kurš ietver rakstveida uzdevumu maksātājam (trasātam) samaksāt vekselī norādīto naudas summu trešajai personai. Tādējādi vekselis pēc savas dabas ir patstāvīga saistība, kuras būtību izteic beznosacījuma solījums (uzdevums) maksāt noteiktu summu, bet netiek panākta pušu vienošanās, līdz ar ko tiesa par nepamatotu atzīst prasītāja atsauci uz Civillikuma 1587. panta nosacījumiem par līguma noslēgšanas sekām.

Pamatojoties uz iepriekš norādīto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 42., 97., 193., 208.^{1}, 208.^{2} panta, tiesa

nosprieda:

/pers. C/ prasību pret /pers. D/ noraidīt pilnā apmērā.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, no pilna sprieduma pieejamības dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs tiesīgs 20 dienu laikā no sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2014.gada 31.marts.

Tiesnese **A.Feldmane**